

EDUSKUNNAN
PANKKIVALIOKUNTA

Sasp. 12/3 23

Liik. 45

Helsingissä,

PANKKIVALTUUSMIEHILLE.

maalisk. kuun 9 p. 1923.

No 5.

Eduskunta on Pankkivaliokunnan valmisteltavaksi lähettänyt anomusehdotuksen No 18, joka koskee Suomen Pankin ohjesäännön ja Eduskunnan pankkivaltuusmiesten johtosäännön uudistamista.

Tämän johdosta ja kun Pankkivaliokunnalle on tunnettua, että kysymys Suomen Pankin ohjesäännön ja pankkivaltuusmiesten johtosäännön uudistamisesta on jo jonkun aikaa ollut Pankin hallinnossa vireillä, pyytää Pankkivaliokunta täten kunnioittaen Pankkivaltuusmiehiä ei vain ilmoittamaan Valiokunnalle, millä asteella tämä kysymys nykyään on, vaan myöskin lausumaan mie-

lipiteensä edellämainitun anomusehdotuksen johdosta, josta kappale tähän oheenliitetään.

Pankkivaliokunnan puolesta:

Heikki Ruuska

K. R. Prothman

Anom. ehd.

Muutos, miesten ha linnon va johdosta vuoden va johtosääntö tuusmiehil yhä on va vain sellai eduskunta sääntöön aikojen ku joista tär ma ulosp keutta, m ja suhdett vasti muu Aikaise villä usei tarpeellist Pankin h lesta esite kykynsä on tunnu tyksellä semmaks eduskunn silmämää kiinnitet mahdoll Pankki kuvasti hen kunn

Anom. ehd. N:o 18.

Suomennos.

Anderson: Suomen Pankin ohjesäännön ja Eduskunnan pankkivaltuusmiesten johtosäännön uudistamisesta.

Suomen Eduskunnalle.

Muutos, jonka alaiseksi pankkivaltuusmiesten harjoittama Suomen Pankin hallinnon valvonta eduskuntauudistuksen johdosta joutui, aiheutti sen, että 1907 vuoden valtiopäivät hyväksyivät uuden johtosäännön eduskunnan pankkivaltuusmiehille. Tässä johtosäännössä, joka yhä on voimassa, tehtiin pääasiallisesti vain sellaisia muutoksia, jotka johtuivat eduskuntauudistuksesta. Pankin ohjesääntöön 19 päivältä helmikuuta 1895 on aikojen kuluessa tehty monta muutosta, joista tärkeimmät koskevat Pankin asema ulospäin, etupäässä setelinänto-oikeutta, mutta johdon vastuunalaisuutta ja suhdetta eduskuntaan ei ole mainittavasti muutettu.

Aikaisempina vuosina oli valtiopäivillä usein keskustelunalaisena kysymys tarpeellisten uudistusten tekemisestä Pankin hallintotapaan. Eduskunnan puolesta esitettyjä muistutuksia koetti johtokykynsä mukaan noudattaa, ja ylipäänsä on tunnustettava, että se pyrki menestyksellä tekemään hoidon yksinkertaisemmaksi ja pankkinaisemmaksi. Kun eduskunnalta puolestaan oli tärkeimpänä silmämääränään saada Pankin johtoon kiinnitetyksi miehiä, joille oli suurin mahdollinen asiantuntemus, voi Suomen Pankki häiritsevittä keskeytyksittä jatkuvasti kulkea tietä, joka vei Pankin siihen kunnioitettuun asemaan, mikä sillä

sekä omassa maassa että ulkomaiden finanssiipiireissä on ollut.

Kuten tunnettu, on vallinnut eri mieltämielisiä siitä, miten Pankin asioita on viime vuosina hoidettu. Yksi tämän erimielisyyden tärkeimmistä syistä on epäilemättä haettavissa niistä muuttuneista ulkomaisista oloista, joilla on ollut vaikutusta Pankin hallintoon. Ne valtavat järkytykset, jotka ovat kaikkialla taloudellista elämää kohdanneet maailmansodan johdosta, ovat asettaneet keskuspankit useimmissa maissa sellaisen tehtävän eteen, jota ennen sotaa ei osattu kuvitellakaan. Vaikkei meidän maamme suoraan sotkeutunutkaan sotaan, on kuitenkin taloudellinen elämämme saanut taistella samanlaisia vaikeuksia vastaan kuin moni sotaikäynyt maa, ja Suomen Pankki on rahalaitoksemme keskuksena on kulkenut kehityksen läpi, jossa nämä vaikeudet ovat hyvin suuressa määrässä tuntuneet. Myös sen johdosta, että maamme on saavuttanut valtiollisen itsenäisyyden, on Suomen Pankin asema suuresti muuttunut.

Suomen Pankin voimassaolevan ohjesäännön 1 §:n mukaan on Pankin tehtävänä maan raha-asiaiden pitäminen vakavalla ja turvallisella kannalla sekä maan rahaliikkeen edestämämme ja helpottaminen. Kun käsitykset siitä, miten tämä korkea tehtävä on tarkoituksenmukai-

sella tavalla täytettävä, käyvät nykyisin hyvin erilleen, näyttää olevan aika kässissä sellaiseen pankin hallintoa koskevien määräysten uudistamiseen, että nämä määräykset vastaavat Pankin muuttunut asemaa.

Allekirjoittanut katsoo, etteivät Pankin nyt voimassaolevan ohjesäännön eivätkä pankkivaltuusmiesten johtosäännön määräykset ole niin selvät ja määrättyt, että ne antaisivat varmaa opastusta Pankin hallinnolle. Että tämä seikka aiheuttaa melkoisia haittoja rahalaitoksemme hoidolle se näyttää täysin varmasti käyvän näkyviin viime vuosina kokemuksista. Ei saata vapautua siitä käsityksestä, että selvien ohjeiden puute on antanut Pankin hallitukselle mahdollisuutta sekoittaa Pankki, puhtaasti pankkitehtävään sivussa, yleiseen taloudelliseen politiikkaan tavalla, josta on eri mielipiteitä. Samoin näyttää siltä kuin nykyiset määräykset eivät olisi riittävät antamaan eri tapauksissa tarpeellisia normeja pankkivaltuusmiesten ja Pankin johtokunnan suoritettavaa asiain muodollista käsittelyä varten.

Helsingissä, 17 päivänä helmikuuta 1923.

Amos Anderson.

Selviämättömyys
 Sallitsemattomuus
 Luottamattomuus
 Salauksien antaminen
 Kirjallisuuden asema
 Järjestyksellä

Kun niinmuodoin ne määräykset Pankin hallinnosta, jotka sisältyvät voimassaolevaan Suomen Pankin ohjesääntöön ja pankkivaltuusmiesten johtosääntöön, eivät ole tyydyttävät, pitäisi ne saada uudistetuksi niin pian kuin suinkin. Tarkoittamassain uudistuksessa, johon saanee arvokasta ohjausta niistä Ruotsin Valtiopankin laeista, johto- ja ohjesäännöistä, jotka on koottuina julkaistu viime vuonna, pitäisi tarkemmin määrätellä pankkivaltuusmiesten, johtokunnan ja muiden toimihenkilöiden toimivalta ja velvollisuudet.

Ylläesitetyn perusteella saa allekirjoittanut kunnioittaen anoa, että

Eduskunta tahtosi päättää yhdyttäväksi tarpeellisiin toimenpiteisiin Suomen Pankin voimassaolevan ohjesäännön ja Eduskunnan pankkivaltuusmiesten ohjesäännön määräysten uudistamiseksi.